

בית הספר
לחינוך

הפקולטה למדעי החברה
אוניברסיטת בר-אילן

ללמוד את החוץ מהבית

- יחסי גומלין בין יצורים ובינם לבין סביבתם (תצפיות בסביבה הקרובה)
- שלבי תהליך החקר המדעי

פותח על ידי צוות מחקר

מודל הוליסטי רב-ערוצי בהוראת מדעים בחטיבת הביניים

אפריל 2020, ניסן תש"פ

מקרה שהיה כך היה:

באחד הימים של תקופת הקורונה, בצהרים, צלצל הטלפון הנייד שלי.

"שלום". פתח את השיחה קול מהוסס. "קוראים לי יונתן ואני השכן מדירה 7 שנמצאת ממש מתחת לדירה שלך. אני לא מכיר את השכנים, אני דייר חדש וקיבלתי את מספר הטלפון שלך ממשה נציג וועד הבית".

"ממש לא נעים לי..." המשיך "...אבל זה כמה זמן שהצמחים שלך משירים עלים ומלכלכים את המרפסת שלי. זה קורה כבר תקופה ארוכה ואני צריך להשתמש בשואב אבק לניקוי. חשבתי שהעלים נושרים מן העץ שבחוץ אבל התברר לי שזה מהעציץ הפורח שלך שמונח על המעקה".

מיד ביקשתי את סליחתו והבטחתי לו לשנות את מיקום עציץ הגרניום ולהוריד אותו מן המעקה המואר. הזמנתי את יונתן לראות את המרפסת שלי שופעת הצמחייה וליהנות ממנה. חייבת לומר שאני ממש מודאגת. כי כדי לפרוח, הצמח זקוק למנת אור שמש שלא יוכל לקבל במיקומו החדש.

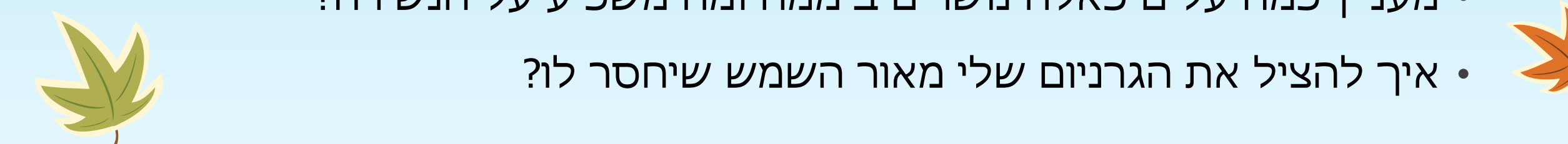
חשבתי וחשבתי:

• האם באמת כמות עלי הכותרת שנושרת מן הגרניים שלי מהווה מטרד

אמיתי לשכנים?

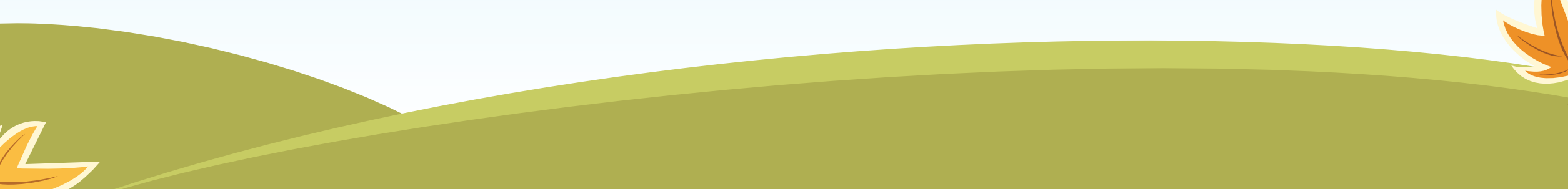
• מעניין כמה עלים כאלה נושרים ביממה ומה משפיע על הנשירה?

• איך להציל את הגרניים שלי מאור השמש שיחסר לו?

החלטתי לעקוב אחרי הצמח ואחרי קצב נשירת עלי הכותרת.

והרי הממצאים של המעקב ביומיים הראשונים לפניכם במסך הבא.

איסוף נתונים: נשירת עלי פרחי גרניום

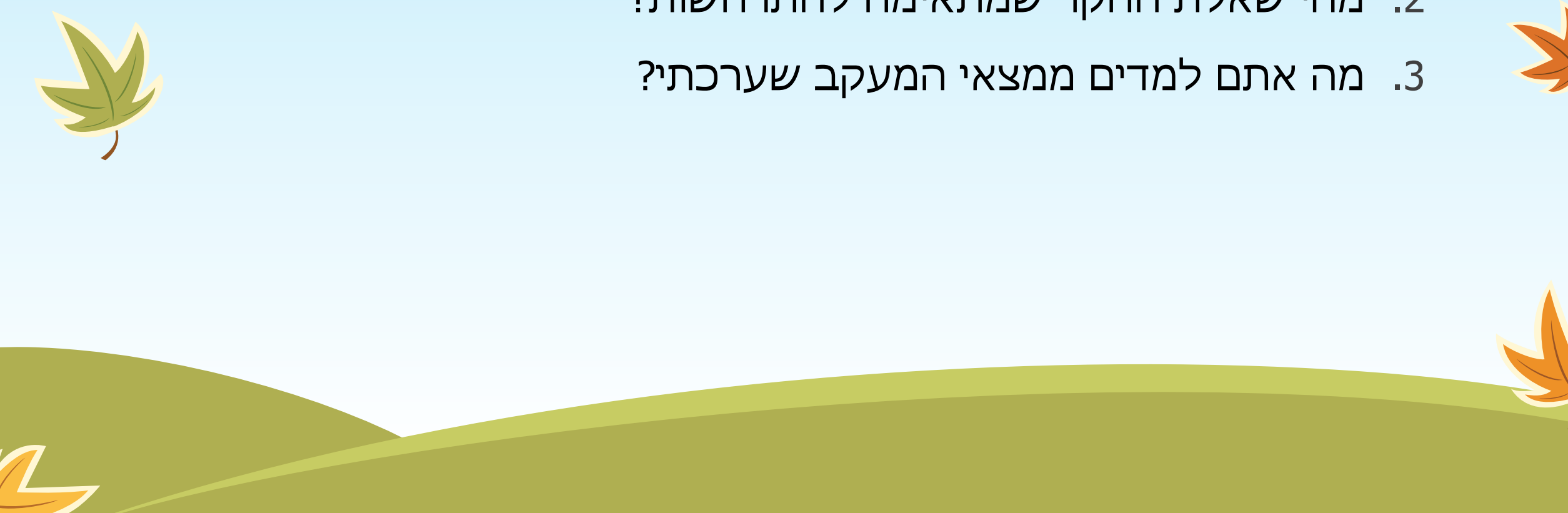
18.4.2020	17.4.2020	16.4.2020	15.4.2020	תאריך
10:00	10:25	10:05	10:15	שעה
רוח קלה מאוד	אין רוח	רוח יותר חזקה	רוח קלה	עוצמת הרוח
4	3	2	1	מספר מצטבר של ימי מעקב
9	5	29	9	מספר עלי כותרת שנשרו
52	43	38	9	סך כל מספר עלי כותרת שנשרו
				תמונות

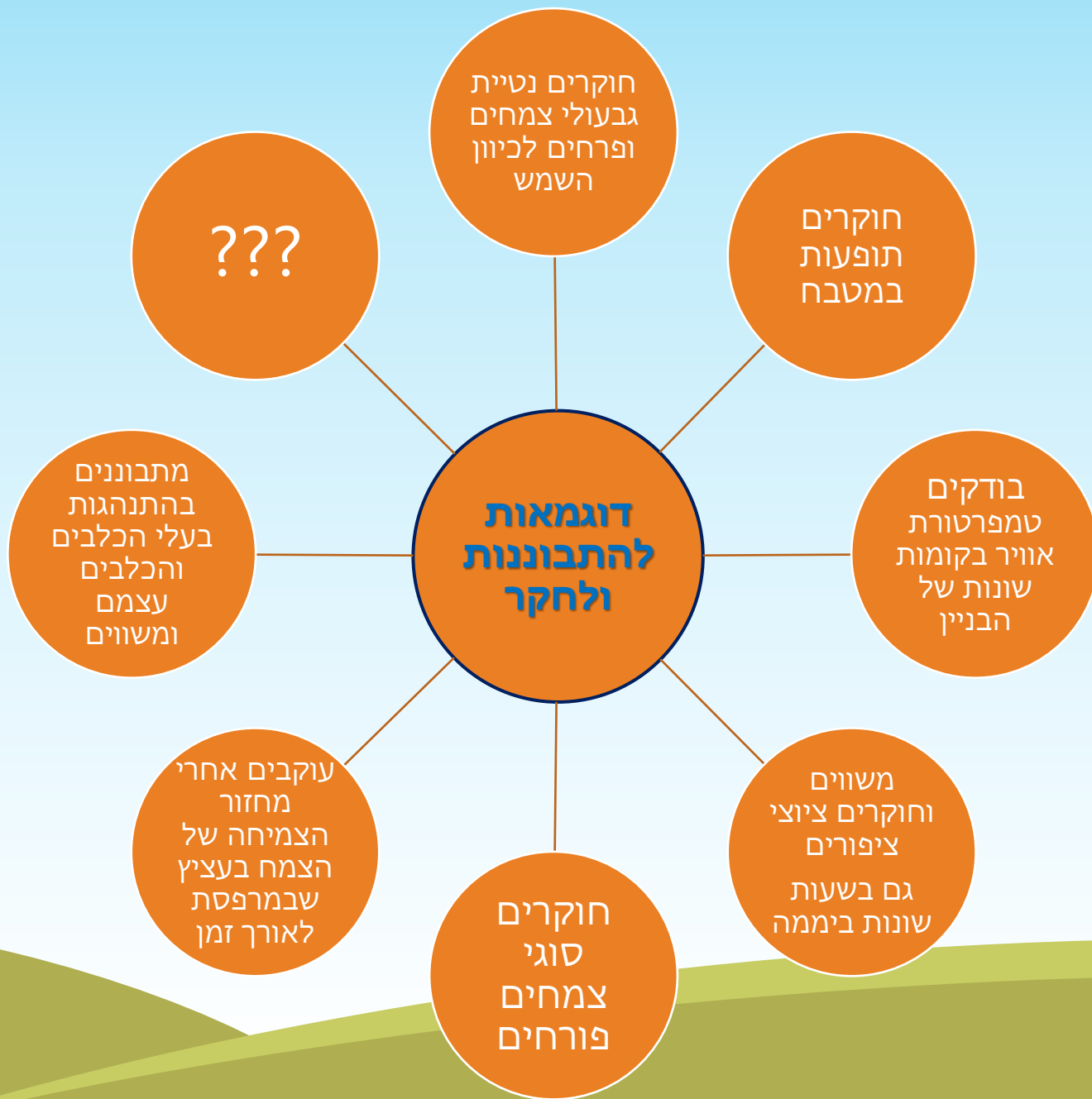
לוקחים פסק זמן וחושבים על האירוע

נקודות למחשבה

1. בשביל מה לדעתכם עשיתי את המעקב? מה הייתה המטרה?
 2. מהי שאלת החקר שמתאימה להתרחשות?
 3. מה אתם למדים ממצאי המעקב שערכתי?
-

גשו לחלון,
למרפסת או
לחצר
וחפשו נושא
או תופעה
מעניינת
שאתם
סקרנים לדעת
עליה יותר.

היעזרו
בתרשים
הדוגמאות
שלפניכם.

בצעו תצפית, אספו ממצאים,
נסחו מסקנות והציעו מחקר המשך,
בנושא שבחרתם
הציגו את התהליך בכל דרך
שתבחרו.

ניגשים לעבודה

לחצו על הקישור לטופס ההנחיות למשימה

ללמוד את החוץ מהבית

רשימת מקורות

- ודיסלבסקי, מ' (2015). מסלולים אל למידה משמעותית. אגף א' לחינוך יסודי, המינהל הפדגוגי, משרד החינוך. חלק שלישי, 202-209.
- ניר אוריון, סביבת הלימוד החוץ-כיתתית
- Dillon, J., et al (2006). The Value of Outdoor Learning: Evidence from research in the UK and elsewhere. School Science Review, 87(320), 107-111
- למידה חוץ כיתתית', מטר מדע וטכנולוגיה ברשת
- הוראה בסביבת הלימוד החוץ-כיתתית, האגף לתכנון ולפיתוח תכניות לימודים
- פעילויות יצירה לילדים, דרך פייסבוק